

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.57.2022.4.MG

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu do spraw kształcenia nauczycieli, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Uczelnia w nieprawidłowy sposób przyporządkowała kierunek do dyscyplin naukowych. We wniosku wskazano, iż kierunek został przyporządkowany do pedagogiki jako dyscypliny wiodącej, a także do dyscyplin: psychologia, nauki socjologiczne, językoznawstwo oraz filozofia. Nie określono jednak procentowego udziału dla każdej dyscypliny liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. Nie jest zatem spełniony warunek określony w § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, zgodnie z którym program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny musi określać dla każdej z tych dyscyplin procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.
2. Kierunkowe efekty uczenia się odwołują się do efektów ogólnych zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej), jednak w sposób nieprecyzyjny, zmieniając np. zakresy efektów, tj. efekt K_U34 stosuje zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego, wskazany wyżej efekt w kategorii umiejętności, odwołuje się do efektu ogólnego ze standardu kształcenia nauczycieli w zakresie wiedzy, tj. zna zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.
3. Zaproponowane przez Uczelnię efekty uczenia się nawiązują niekiedy zbyt ogólnie do efektów zawartych w standardzie, są zbyt szerokie np. efekt ze standardu zna „współczesne interdyscyplinarne badania nad dzieciństwem (Childhood Studies) dotyczące zagadnienia dobrostanu dziecka” może być realizowany poprzez kilka efektów wnioskowanego kierunku, tj. K_W11 *zna najnowsze tendencje humanistycznej pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w jej teoretycznym i praktycznym wymiarze, jak również pedagogiczne podstawy oddziaływań wychowawczych oraz innowacyjne rozwiązania organizacyjne i programowo-metodyczne w zakresie edukacji przedszkolnej*

i wczesnoszkolnej; K_W12 ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę z zakresu różnych obszarów edukacyjnych właściwych dla etapu edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz o środkach, metodach, formach i warunkach realizacji celów kształcenia i wychowania; K_W13 zna alternatywne koncepcje edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

4. Nieprawidłowa jest struktura programu studiów. W harmonogramie realizacji programu studiów zaprojektowano siedem modułów: Kształcenie ogólne – 385 godzin i 33 ECTS, Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne – 615 godzin i 59 ECTS, Przygotowanie merytoryczne do integracji nauczania – 500 godzin i 49 ECTS, Dydaktyka edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej – 500 godzin i 51 ECTS, Praktyki – 720 godzin i 21 ECTS, Podstawy pedagogiki specjalnej – 200 godzin i 18 ECTS oraz moduł Zajęcia do wyboru i ogólnouczelniane – 750 godzin i 59 ECTS, których wymiar godzinowy i punktów ECTS różni się od wymagań standardu kształcenia nauczycieli. W części modułów liczba godzin i punktów ECTS została zawyżona, w części zaś – jest mniejsza niż przewiduje standard.
5. Nieprawidłowo oszacowano łączną liczbę punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Zajęciom prowadzonym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów przypisano 100% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów, co nie uwzględnia czasu przeznaczonego na pracę własną studentów wykazaną w oszacowaniu punktami ECTS poszczególnych zajęć.
6. Uczelnia nieprawidłowo określiła liczbę godzin zajęć do wyboru oraz nieprawidłowo opracowała formy realizacji tego modułu. Moduł zajęć do wyboru jest nadmiernie rozbudowany względem zajęć z każdego innego merytorycznego bloku zajęć w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. W standardzie jedynie 5% ogólnej punktacji ECTS musi być przeznaczona na zajęcia do wyboru (a zatem 15 ECTS), w przypadku wnioskowanego kierunku jest to niemal 20%. Ponadto są to bardzo zróżnicowane tematycznie zajęcia m.in. *odnawialne źródła energii*, a część zajęć zostało wpisanych jako *wykład monograficzny* bez określenia tematyki, które trudno uzasadnić w kontekście kształcenia nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej.
7. Uczelnia określiła wymiar godzinowy praktyk zawodowych na 720 godzin i 21 ECTS (w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej), wymaganych jest 240 godzin i 10 ECTS), przy jednoczesnym obniżeniu liczby godzin zajęć w obligatoryjnych modułach. Część modułów ma mniejszy niż w standardzie wymiar godzin, np. blok: *przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne* (615 godzin i 59 ECTS) powinien mieć 720 godzin oraz 80 ECTS; moduł: *przygotowanie merytoryczne do integracji nauczania* (500 godzin i 49 ECTS) powinien mieć 57 ECTS; moduł: *dydaktyka edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej* (500 godzin i 51 ECTS) powinien mieć 57 ECTS. Ponadto część zajęć w programie studiów realizowanych jest w wymiarze mniejszym niż przewiduje to standard kształcenia nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej). Są to m.in. zajęcia z programu studiów: 1) *podstawy edukacji polonistycznej* (20 godzin) oraz *elementy wiedzy o literaturze i języku* (10 godzin) – w ramach modułu B. przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I–III szkoły podstawowej, jako

*przygotowanie do integracji treści nauczania – język polski – powinno być 60 godzin; 2) metodyka edukacji polonistycznej (40 godzin – powinno być 60 godzin). Brakuje także zajęć z modułu K. *metodologia badań naukowych* – w programie studiów są jedynie zajęcia *metody badań pedagogicznych* w wymiarze 40 godzin w VII semestrze (standard zakładu 120 godzin).*

8. Sekwencja zajęć w programie studiów nie zapewnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Nieprawidłowości dotyczą kształcenia w zakresie przygotowania do nauczania języka obcego, które zakłada, że student zaczyna od kwestii metodycznych, a przygotowanie merytoryczne otrzyma na ostatnim etapie. Kolejność zajęć w programie studiów jest następująca: *metodyka nauczania języka obcego* (40 godzin) – semestr VIII; *psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania języka obcego* (20 godzin) – semestr VIII; *przygotowanie merytoryczne do nauczania języka obcego* (40 godzin) – semestr IX. Podobnie jest z zajęciami *metody badań pedagogicznych*, które rozpoczynają się w tym samym semestrze, co *seminarium magisterskie*.
9. Część zajęć przypisanych jest błędnie do modułów, np. *organizacja przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka* (20 godzin) umieszczono w grupie zajęć A. *przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne*, a nie zaś – jak stanowi standard – w grupie zajęć G. *organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami*.
10. Uczelnia nie zapewniła miejsca praktyk wszystkim studentom. Przedstawiła kopie porozumień z instytucjami, w których studenci będą mogli odbywać praktyki, jednak jedynie dla 66 osób, co przy planowanej liczbie 120 studentów jest liczbą niewystarczającą.
11. Zasady rekrutacji nie zapewniają doboru kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się. Od kandydata na wnioskowane studia w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej Uczelnia wymaga wielu umiejętności przydatnych w nowoczesnie zarządzanej szkole i przedszkolu, jednak bez weryfikacji tych umiejętności. We wniosku nie przedstawiono metod weryfikacji przedstawionych kompetencji oczekiwanych od kandydatów na studia i spełnienia postawionych kryteriów.
12. Uczelnia nie zapewnia właściwej kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne. Wśród osób zatrudnionych brakuje specjalistów pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej – dydaktyki czy metodyki kształcenia. Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami nie zapewniają prawidłowej realizacji zajęć oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Analiza dokumentacji osób zaproponowanych do prowadzenia zajęć wskazuje na liczne nieprawidłowości w doborze kadry akademickiej i innych osób prowadzących zajęcia. Należy wskazać na nieprawidłowości przy obsadzie następujących zajęć: *podstawy pedagogiki społecznej, teoretyczne podstawy kształcenia, pedeutologia i personalizacja procesu kształcenia, podstawy edukacji społeczno-przyrodniczej, seminarium magisterskie, andragogika, pedagogika porównawcza, ocenianie kształtujące, historia wychowania, etykieta, edukacja kulturowa w społecznościach lokalnych, podstawy edukacji plastycznej, logika, organizacja przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka, komunikacja społeczna, media w edukacji, współpraca z rodzicami, elementy wiedzy o*

literaturze i języku, podstawy edukacji polonistycznej, metodyka edukacji polonistycznej, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, podstawy organizacji i zarządzania, zaburzenia mowy i profilaktyka logopedyczna, kształcenie uczniów przewlekle chorych, kształcenie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzenia w czytaniu i pisaniu, metodyka edukacji technicznej, metodyka edukacji matematycznej, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, współpraca środowiskowa w szkole, podstawy edukacji matematycznej. Szczegółowy wykaz nieprawidłowo obsadzonych zajęć znajduje się w załączniku do uchwały.

13. Opis działań na rzecz zapewnienia i doskonalenia programu studiów, o którym mowa w § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 661), nie uwzględniają pełnego zapewnienia publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku, systematyczne oceny publicznego dostępu do informacji, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji oraz wykorzystywanie wyników ocen w działaniach doskonalących.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Stanisław Wrzosek